

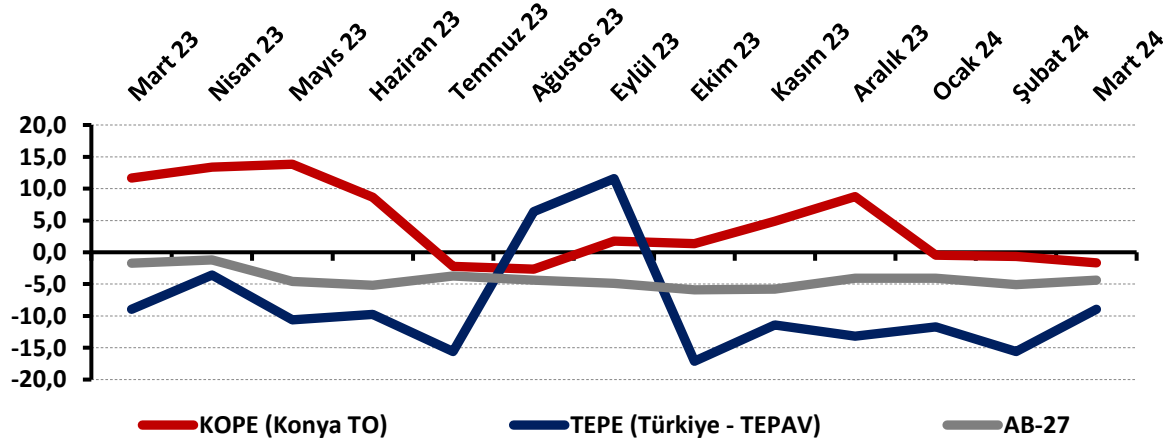
PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ MART AYINDA DÜŞÜŞÜNÜ SÜRDÜRDÜ

Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) Mart 2024'te geçen aya ve geçen yıla kıyasla azalmıştır. Bu kötüleşmede geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki olumsuz değişim belirleyici olmuştur. Mart 2024'te Konya perakende sektörü güveni Türkiye genelinden daha iyi bir görünüm sergilemiştir.

Konya'da perakende güveni geçen aya ve geçen yıla kıyasla azaldı

Mart 2024'te TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE) -9,0 puan değerini alırken, KOPE -1,7 puan değerini almıştır. Geçen yılın aynı dönemine göre KOPE 13,3 puan azalırken, TEPE değişim göstermemiştir. Geçen aya göre bakıldığında ise KOPE 1,0 puan düşüş, TEPE ise 6,6 puan artış göstermiştir. Konya perakendesi Türkiye genelinden ve AB-27'den daha olumlu seyrederken, KOPE değerinin yıllık azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki sırasıyla 11,4 ve 27,4 puanlık kötüleşme belirleyici olmuştur. Diğer taraftan mevcut stok düzeyinin normalin üzerinde olduğu yönündeki 1,3 puanlık değişim endekse olumsuz yansımıştır.

Şekil 1. KOPE ile TEPE karşılaştırılması* (Mart 2023 – Mart 2024)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo 1. Konya Perakende Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	11,9	2,6	3,5	9,4	9,0	3,2	5,9	7,3	9,6	13,0	5,8	6,5
2023	2,3	11,6	11,6	13,4	13,8	8,7	-2,2	-2,7	1,7	1,4	4,9	8,8
2024	-0,4	-0,7	-1,7									

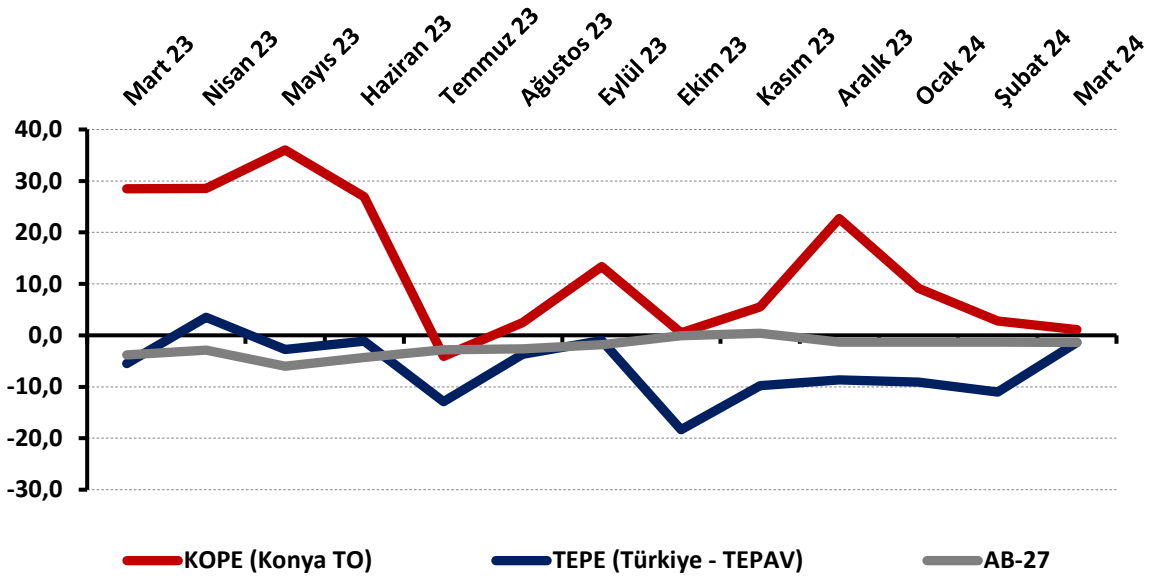
KONYA PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ (KOPE)

Konyalı perakendecilerin satış beklentisi geçen yıla ve geçen aya kıyasla azaldı

Mart 2024'te Konya'da faaliyet gösteren perakendecilerin yüzde 28,3'ü önümüzdeki 3 ayda satışlarının artmasını beklerken, satışlarının düşmesini bekleyenlerin oranı yüzde 15,3 düzeyinde olmuştur. Satışlarında bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 56,3'tür.

Gelecek 3 aydaki satış beklentileri Mart 2023'e göre 27,4 puan, Şubat 2024'e göre 1,7 puan azalmıştır. Gelecek 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Konya, Mart 2024'te Türkiye genelinden ve AB-27'den daha iyi performans sergilemiştir.

Şekil 2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi* (Mart 2023 – Mart 2024)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

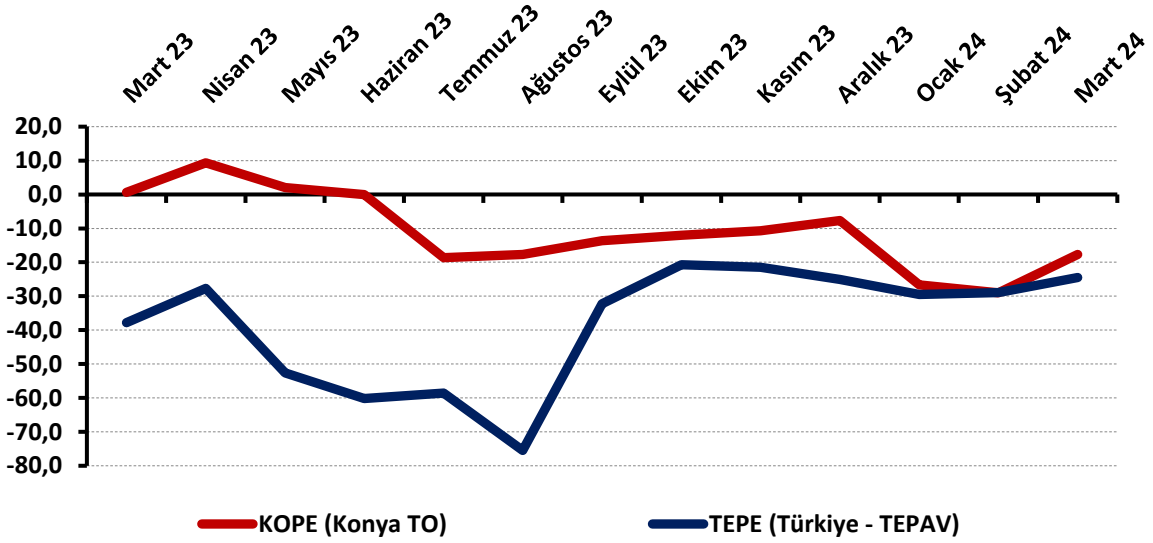
Tablo 2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	19,4	17,4	12,1	22,5	23,7	11,9	15,2	13,8	15,7	25,5	14,2	11,0
2023	14,4	23,4	28,5	28,5	36,0	26,9	-4,1	2,5	13,4	0,5	5,5	22,7
2024	9,1	2,8	1,1									

Konya'da perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı geçen yıla kıyasla azaldı

Mart 2024'te işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre 11,3 puan artarken, geçen yılın aynı ayına göre 18,4 puan azalış kaydederek -17,7 değerini almıştır. İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Mart 2024'te yüzde 9,3 iken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde 27'dir. KOPE anketine katılanların yüzde 63,7'si ise işlerinin geçen yılın aynı dönemine göre değişmediğini belirtmiştir.

Şekil 3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (Mart 2023 – Mart 2024)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

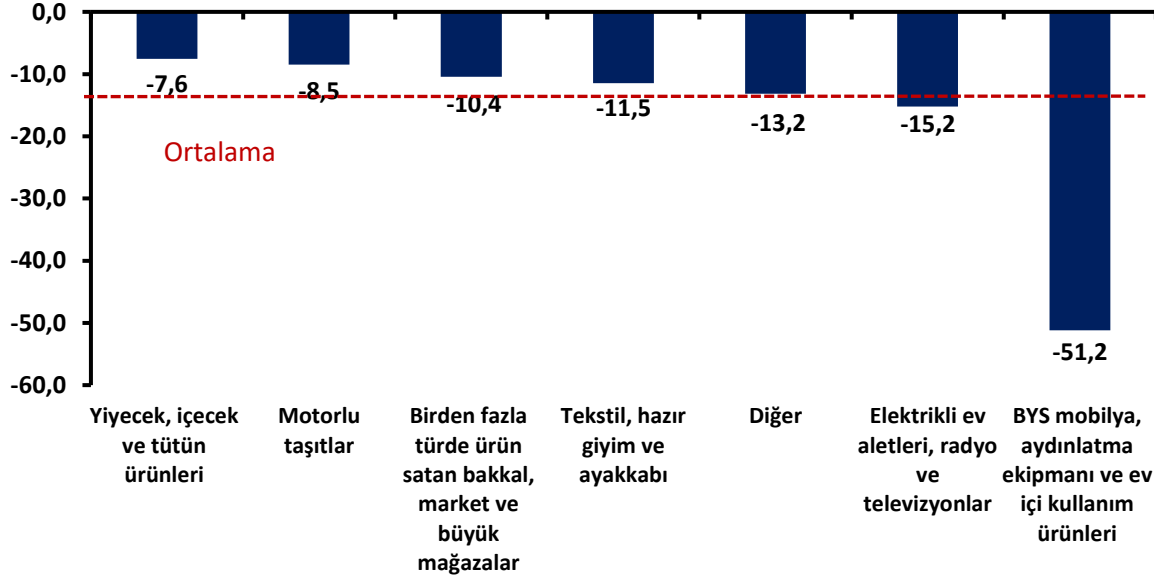
Tablo 3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	2,0	-13,7	-6,0	-10,7	-14,7	-11,7	-12,0	-0,3	-1,7	6,3	-13,3	-1,0
2023	-2,0	-2,0	0,7	9,3	2,0	0,0	-18,7	-17,7	-13,7	-12,0	-10,7	-7,7
2024	-26,7	-29,0	-17,7									

Perakende güveni Mart ayında en çok “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektöründe azaldı

Konya’da perakende sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Mart ayında geçen yılın aynı dönemine göre “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “motorlu taşıtlar”, “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar”, “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” ve “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)” sektörlerinde ortalamanın üzerinde; “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” ve “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektörlerinde ise ortalamanın altında değişimler görülmüştür. “Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektöründe yüzde 51,2 puanlık daralma görülmektedir.

Şekil 4. Alt sektör bazında KOPE’nin Mart 2024’te bir önceki yıla göre değişimi* (puan)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Konya perakendesinde satış ve istihdam beklentileri kötümser

KOPE ve TEPE'nin denge değerleri anket soruları bazında karşılaştırıldığında Mart 2024'te, "mevcut stok düzeyi", "önümüzdeki 3 ayda istihdam beklentisi" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergeleri dışındaki tüm göstergelerde KOPE'nin daha iyi bir performans sergilediği görülmüştür. "Mevcut stok düzeyi", "önümüzdeki 3 ayda satış ve istihdam beklentisi" dışındaki tüm değerlendirme ve beklentiler Şubat 2024'e kıyasla olumlu yönde değişirken, "önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" ise azalmıştır. Bir önceki yıla kıyasla bakıldığında ise "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" dışındaki değerlendirme ve beklentiler kötüleşmiştir. "Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" ise artmıştır.

Tablo 4. KOPE ve TEPE soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 03/2023	KOPE (Konya) 02/2024	KOPE (Konya) 03/2024	Bir önceki aya göre değişim 03/2024	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 03/2024	TEPE (Türkiye) 03/2024
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	1,2	-12,1	-10,2	1,9	-11,4	-42,2
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ¹	5,3	7,3	4,0	-3,3	-1,3	16,7
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	8,1	-4,3	-3,2	1,1	-11,3	-5,4
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	28,5	2,8	1,1	-1,7	-27,4	-1,4
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	4,3	1,3	-1,3	-2,6	-5,6	3,0
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	29,0	34,3	32,3	-2,0	3,3	71,5
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	0,7	-29,0	-17,7	11,3	-18,4	-24,5
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	-24,0	-17,7	-16,3	1,4	7,7	1,3

¹ Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

KONYA PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ (KOPE)

Perakende güveninde Türkiye, AB-27 ve Euro Bölgesi'nden olumlu yönde ayrıştı

Perakende güveni geçen yıla kıyasla AB-27'de 2,7 ve Euro Bölgesi'nde ise 3,9 puan kötüleşmiştir. En fazla artış İsveç'te olurken, İsveç'i Avusturya ve Hırvatistan takip etmiştir. Türkiye bu dönemde perakende güveninin değişim göstermemesi ile AB-27 ve Euro Bölgesi ortalamalarının üzerinde değer almıştır.

Tablo 5. AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları* (Mart 2023'e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Mart 2023'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim	Mart 2024
İsveç	18,3	6,5
Avusturya	16,0	-12,1
Hırvatistan	9,5	18,9
Sırbistan	2,7	12,0
Makedonya Cumhuriyeti	2,3	2,8
Romanya	2,0	8,9
Danimarka	1,5	-8,1
Polonya	1,1	0,0
Macaristan	0,9	-11,2
İspanya	0,8	4,1
Türkiye	0,0	-9,0
Slovakya	-0,7	3,1
Arnavutluk	-1,5	10,9
Karadağ	-2,3	11,1
Fransa	-2,5	-10,3
Slovenya	-2,6	5,4
AB-27	-2,7	-4,4
Litvanya	-3,0	4,3
Finlandiya	-3,2	-4,5
Portekiz	-3,7	2,0
Euro Bölgesi-20	-3,9	-5,7
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-4,2	-5,5
Bulgaristan	-4,7	12,4
Letonya	-5,2	1,8
Almanya	-5,2	-20,3
Çek Cumhuriyeti	-6,6	12,3
İtalya	-6,7	11,2
Belçika	-7,6	-18,1
Hollanda	-10,1	-0,6
Malta	-15,4	7,9
Yunanistan	-19,7	3,1
Estonya	-23,6	-23,3

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler
Kaynak: Eurostat ve TEPAV